

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

TEISMŲ PRAKTIKA

BIULETENIS

Nr. 51

Vilnius, 2019

REDAKCINĖ KOLEGIJA:

dr. Aurelijus Gutauskas

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas

dr. Gediminas Sagatys

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas

Rūta Krasuckaitė

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Teisės tyrimų grupės vadovė

Mindaugas Girdauskas

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus vyriausiasis patarėjas

Edita Kisielienė

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Teisės tyrimų grupės vyriausioji patarėja

TEISMŲ PRAKTIKA

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo biuletenis

Nr. 51

Vilnius 2019

XXV metai

TURINYS

1. LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO CIVILINIŲ BYLŲ SKYRIAUS IŠPLĖSTINIŲ SEPTYNIŲ TEISĖJŲ IR TRIJŲ TEISĖJŲ KOLEGIJŲ NUTARTYS

CIVILINĖ TEISĖ

ŠEIMOS TEISĖ

- 1.1. Dėl DNR ekspertizės skyrimo, vaiko motinai ir asmeniui, vaiko gimimo įrašė įrašytam kaip vaiko tėvui, nesutinkant su tokios ekspertizės skyrimu ir atlikimu, teisėtumo ir pagrįstumo bei dėl šių asmenų atsisakymo atlikti DNR ekspertizę teisinių padarinių.....9

DAIKTINĖ TEISĖ

- 1.2. Dėl kompensacijos, mokėtinos patalpų savininkui už įstatymo pagrindu nustatytą servitutą, dydžio nustatymo22

PRIEVOLIŲ TEISĖ

- 1.3. Dėl indėlių draudimo išmokos AB banko „Snoras“ indėlių sertifikatų turėtojams išmokėjimo termino (ne)praleidimo.....47
- 1.4. Dėl įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatyme nustatyta tvarka nerealizuoto vekselio pagrindu pareikšto reikalavimo..... 61
- 1.5. Dėl kreditoriaus teisės pareikšti netiesioginį ieškinį dėl skolininkų teisių į senatvės pensiją įgyvendinimo.....72
- 1.6. Dėl restitucijos taikymo, valstybei taisant klaidas, padarytas neteisėtai perleidus valstybės turtą.....82
- 1.7. Dėl turtinės žalos atlyginimo sveikatos sužalojimo atveju.....103
- 1.8. Dėl valstybės civilinės atsakomybės sąlygų, neturtinės žalos dydžio nustatymo ir būsimos turtinės žalos atlyginimo.....127
- 1.9. Dėl vaikų socializacijos centro pozityviųjų pareigų vykdymo.....185
- 1.10. Dėl turizmo paslaugų teikimo, turisto teisių gynybos būdų taikymo netinkamo turizmo paslaugų sutarties vykdymo atveju.....203

VIEŠIEJI PIRKIMAI

- 1.11. Dėl tiekėjų pasiūlymų (siaurąja prasme) vertinimo ir perkančiosios organizacijos neteisėtų veiksmų.....219

DRAUDIMO TEISĖ

1.12. Dėl transporto priemonės draudimo sutarties sąlygų atitikties sąžiningumo reikalavimams.....	236
--	-----

CIVILINIS PROCESAS

1.13. Dėl procesinių dokumentų įteikimo juridiniam asmeniui kaip sprendimo už akių priėmimo prielaidos.....	260
1.14. Dėl grupės ieškinio.....	274
1.15. Dėl civilinio ieškinio atsisakymo baudžiamojoje byloje įtakos reiškiant tapatų ieškinį civilinio proceso tvarka.....	292
1.16. Dėl turto konfiskavimo ir nusikalstama veika padarytos žalos atlyginimo santykio.....	301

2. LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO BAUDŽIAMŲJŲ BYLŲ SKYRIAUS PLENARINĖS SESIJOS, IŠPLĖSTINIŲ SEPTYNIŲ TEISĖJŲ IR TRIJŲ TEISĖJŲ KOLEGIJŲ NUTARTYS

BAUDŽIAMOJI TEISĖ

2.1. Baudžiamoji atsakomybė už tarptautinėse sutartyse nurodytus nusikaltimus (BK 7 straipsnis). Neteisėtas disponavimas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis turint tikslą jas platinti arba neteisėtas disponavimas labai dideliu narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekiu (BK 260 straipsnis).....	312
2.2. Neatsargus nusikaltimas ir baudžiamasis nusižengimas (BK 16 straipsnis). Nužudymas (BK 129 straipsnis). Neatsargus gyvybės atėmimas (BK 132 straipsnis).....	319
2.3. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė (BK 20 straipsnis).....	329
2.4. Rengiamasis padaryti nusikaltimą (BK 21 straipsnis). Prekyba poveikiu (BK 226 straipsnis).....	338
2.5. Pasikėsinimas padaryti nusikalstamą veiką (BK 22 straipsnis). Kontrabanda (BK 199 straipsnis). Neteisėtas disponavimas akcizais apmokestinamomis prekėmis (BK 199 ² straipsnis).....	361
2.6. Turto konfiskavimas (BK 72 straipsnis). Neteisėtas vertimasis ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla (BK 202 straipsnis).....	370
2.7. Turto konfiskavimas (BK 72 straipsnis). Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą (BK 40 straipsnis). Kelių transporto eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių pažeidimas (BK 281 straipsnis).....	387
2.8. Bausmės vykdymo atidėjimas (BK 75 straipsnis). Baudžiamojo poveikio priemonių paskirtis ir rūšys (BK 67 straipsnis).....	395
2.9. Piktnaudžiavimas (BK 228 straipsnis).....	409

BAUDŽIAMOJO PROCESO TEISĖ

2.10. Įrodymai (BPK 20 straipsnis).....	423
---	-----

2.11. Įrodymai (BPK 20 straipsnis).....	438
2.12. Civilinis ieškinys baudžiamajame procese (BPK 109 straipsnis).....	460
2.13. Civilinis ieškinys baudžiamajame procese (BPK 109 straipsnis).....	477
2.14. Kardomųjų priemonių paskirtis (BPK 119 straipsnis). Užstatas (BPK 133 straipsnis). Kardamosios priemonės taikymo pabaiga (BPK 139 straipsnis).....	487
2.15. Bylų apeliacinio nagrinėjimo bendrosios nuostatos (BPK 320 straipsnis). Apeliacinės instancijos teismo nuosprendžio turinys (BPK 331 straipsnis).....	500

ADMINISTRACINĖ ATSAKOMYBĖ

2.16. Loterijos organizavimo tvarkos arba loterijos taisyklių pažeidimas (ANK 134 straipsnis).....	571
2.17. Pasirengimas nagrinėti bylą dėl skundo dėl ne teismo tvarka priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje (ANK 640 straipsnis).....	581

3. LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGA

Teismų praktikos taikant atleidimą nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą (BK 40 straipsnis) apžvalga

Įvadas.....	590
1. Atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą (BK 40 straipsnis) taikymo sąlygos.....	590
1.1. BK 40 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos.....	592
1.1.1. Nusikalstama veika padaryta pirmą kartą (BK 40 straipsnio 2 dalies 1 punktas).....	592
1.1.2. Asmuo visiškai pripažino savo kaltę ir gailisi padaręs nusikalstamą veiką (BK 40 straipsnio 2 dalies 2 punktas).....	597
1.1.3. Asmuo bent iš dalies atlygino ar pašalino padarytą žalą arba įsipareigojo ją atlyginti, jeigu ji buvo padaryta (BK 40 straipsnio 2 dalies 3 punktas).....	602
1.1.4. Yra pagrindas manyti, kad asmuo visiškai atlygins ar pašalins padarytą žalą, laikysis įstatymų ir nedarys naujų nusikalstamų veikų (BK 40 straipsnio 2 dalies 4 punktas).....	605
1.2. Yra asmens, kuris vertas teismo pasitikėjimo, prašymas perduoti kaltininką jo atsakomybei pagal laidavimą (BK 40 straipsnio 1 ir 3 dalys).....	612
2. Baudžiamojo poveikio priemonių skyrimas asmeniui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą.....	620
2.1. Teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimas (BK 68 ² straipsnis).....	620
2.2. Turto konfiskavimas (BK 72 straipsnis).....	621
2.3. Uždraudimas naudotis specialiąja teise (BK 68 straipsnis).....	624
2.4. Įmoka į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą (BK 71 straipsnis).....	624
Išvados.....	625

4. EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMO SPRENDIMŲ SANTRAUKOS

4.1. Tam tikri teismo nešališkumo ir nepriklausomumo aspektai Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje.....	631
4.1.1. 2017 m. gegužės 27 d. sprendimo byloje <i>Ramljak prieš Kroatiją</i> , peticijos Nr. 5856/13, santrauka.....	633
4.1.2. 2018 m. sausio 9 d. sprendimo byloje <i>Nicholas prieš Kiprą</i> , peticijos Nr. 63246/10, santrauka.....	635
4.1.3. 2018 m. spalio 16 d. sprendimo byloje <i>Dainelienė prieš Lietuvą</i> , peticijos Nr. 23532/14, santrauka.....	636
4.1.4. 2012 m. liepos 24 d. sprendimo byloje <i>Toziczka prieš Lenkiją</i> , peticijos Nr. 29995/08, santrauka.....	637
4.1.5. 2007 m. vasario 8 d. sprendimo byloje <i>Švarc ir Kavnik prieš Slovėniją</i> , peticijos Nr. 75617/01, santrauka.....	638
4.1.6. 2016 m. rugsėjo 1 d. sprendimo byloje <i>Upite prieš Latviją</i> , peticijos Nr. 7636/08, santrauka.....	639
4.1.7. 2007 m. birželio 26 d. sprendimo byloje <i>Ocono ir Profesorii Prometeišti prieš Moldovą</i> , peticijos Nr. 32263/03, santrauka.....	641
4.1.8. 2005 m. gegužės 19 d. sprendimo byloje <i>Steck-Risch ir kt. prieš Lichtenšteiną</i> , peticijos Nr. 63151/00, santrauka.....	641
4.1.9. 2011 m. birželio 21 d. sprendimo byloje <i>Belizzi prieš Maltą</i> , peticijos Nr. 46575/09, santrauka.....	642
4.2. Teisės į vertėjo pagalbą aspektai Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje.....	645
4.2.1. 2018 m. rugpjūčio 28 d. sprendimo byloje <i>Vizgirda prieš Slovėniją</i> , peticijos Nr. 59868/08, santrauka.....	646
4.2.2. 2019 m. sausio 24 d. sprendimo byloje <i>Knox prieš Italiją</i> , peticijos Nr. 76577/13, santrauka.....	655
4.2.3. 2018 m. spalio 30 d. sprendimo byloje <i>K.C. prieš Rumuniją</i> , peticijos Nr. 45060/10, santrauka.....	663

5. EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMO SPRENDIMŲ SANTRAUKOS

5.1. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimų, priimtų aiškinant privačių asmenų teisę tarpusavio ginčiuose tiesiogiai remtis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos nuostatomis, apžvalga.....	668
5.1.1. 2014 m. sausio 15 d. Didžiosios kolegijos sprendimo byloje <i>Association de médiation sociale prieš Union locale des syndicats CGT ir kt.</i> (C-176/12) santrauka.....	669
5.1.2. 2018 m. lapkričio 6 d. Didžiosios kolegijos sprendimo byloje <i>Stadt Wuppertal prieš Maria Elisabeth Bauer ir Volker Willmeroth prieš Martina Broßonn</i> (C-569/16 ir C-570/16) santrauka.....	671
5.1.3. 2018 m. lapkričio 6 d. Didžiosios kolegijos sprendimo byloje <i>Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften eV prieš Tetsuji Shimizu</i> (C-684/16) santrauka.....	674

5.1.4. 2018 m. balandžio 17 d. Didžiosios kolegijos sprendimo byloje <i>Vera Egenberger prieš Evangelisches Werk für Diakonie und Entwicklung e. V.</i> (C-414/16) santrauka.....	678
5.1.5. 2019 m. sausio 22 d. Didžiosios kolegijos sprendimo byloje <i>Cresco Investigation GmbH prieš Markus Achatzi</i> (C-193/17) santrauka.....	680
5.2. Aktualūs Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos baudžiamosiose bylose aspektai.....	683
5.2.1. 2019 m. vasario 12 d. nutarties byloje <i>RH</i> , C-8/19 PPU, santrauka.....	684
5.2.2. 2019 m. vasario 28 d. sprendimo byloje <i>Detlef Meyn</i> , C-9/18, santrauka.....	686
5.2.3. 2019 m. birželio 24 d. Didžiosios kolegijos sprendimo byloje <i>Daniel Adam Popławski</i> , C-573/17, santrauka.....	687
5.2.4. 2019 m. gegužės 27 d. sprendimo byloje <i>OG ir PI</i> , C-508/18 ir C-82/19 PPU, santrauka.....	689
5.2.5. 2019 m. gegužės 27 d. sprendimo byloje <i>PF</i> , C-509/18, santrauka.....	693